Łódź, 2 VI 1910 r.

Rok XIII.

№ 123.

Kalendarzyk tygodniowy:

Czw. św. Marcelina.
Piąt. Serca Jezusowego.
Sob. św. Franciszka Car.
Niedz. św. Bonifacego.
Pon. św. Norberta.
Wt. św. Roberta Op.
Śr. św. Maksyma B.

Wschód sł.: godz. 3 m. 45
Zachód sł.: godz 8 m. 11
Dług. dnia godz. 16 m. 26

Cena prenumeraty:
W ŁODZI:
Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ — „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedyńczy 3 k.
Z przesyłką pocztową:
Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70
ZAGRANICĄ:
Miesięcznie „ 1 „ 10

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, illustrowany

Czwartek, dnia 2 czerwca 1910 roku.

Redakcya w Łodzi, **ul. Przejazd № 8.** Nr. telefonu 593.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEŃ: „Nadesłane" na 1-ej stronicy 50 kop. za wiersz pet. **Zwyczajne ogłoszenia** za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce **Małe ogłoszenia** po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1½ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcya uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

Znakomity środek odżywczy
KEFIR K. ŻYCKIEGO
poleca
apteka W. DANIELECKIEGO.
Łódź, Piotrkowska № 130, tel. 12-93. 423r

RUBEROID
najlepszy materyał do krycia dachów oraz izolacyi budynków od wód zaskórnych i wilgoci. Jedyny materyał do krycia dachów żelazo-betonowych, strzech słomianych, starych dachów papowych. Długoletnia trwałość bez wszelkiej konserwacyi. — Jen. repr. na Król. Polskie: Dr. Ludwik Zieliński, Warszawa, Mazowiecka 4, tel. 53-62, adr. tel. „Kabel". — **Przedstawicielstwo w Łodzi: B-cia Zbijewscy,** Przejazd 48, tel. 13-42. 421—25

Elektromonter
który dobrze obeznany jest z prądem trzyfazowym, prądem stałym i akumulatorami, potrzebny jest natychmiast do pilnowania instalacyi elektrycznego oswietlenia i siły. — Oferty przesyłać: **Włocławska Fabryka Sulfit-Cellulozy I. & M. Cassirer w Włocławku.** 1638-3

W teatrze Apollo odbędzie się dnia 4-go czerwca r. b. wielki koncert, z którego dochód przeznaczony zostanie na rzecz chorego artysty Ponomareńki. 1734

ŁÓDŹ, MANSZESTER POLSKI.

II.

Nieszczęśliwe powstanie z r. 1831, represya, później niepewność i zubożenie wstrzymały na czas jakiś rozwój Łodzi.

W r. 1838 Potocki, gubernator cywilny Mazowsza, stwierdza niedostateczność gruntów, oddanych przemysłowi: na jego wstawiennictwo Zającżek upoważnia do wykarczowania lasu pabianickiego i włączenia go do terytoryum miejskiego. *)

Od r. 1840, w którym Łódź uczyniono stolicą gubernii, następuje wielki okres przemysłowy w tem mieście. Wówczas Łódź, mając 20000 mieszkańców, była drugiem w Królestwie miastem po Warszawie. Przędzalnia Geyera wówczas miała 180 warsztatów, poruszanych maszyną parową siły 60 koni. Mimo nowego przesilenia, zniżki cen i upadku niektórych miejszych fabrykantów, postęp idzie przyśpieszonym krokiem; w r. 1851 ten sam Geyer zatrudnia 700 robotników, a trzy maszyny parowe, siły 120 koni, wprowadzają w ruch 20000 wrzecion, produkujących 580000 funtów nici wartości 487,000 rubli.

W r. 1850 zniesienie kordonu celnego, który dzielił Królestwo Polskie od Cesarstwa, otwiera przemysłowi polskiemu rynek rozległy, jeszcze nie zajęty przez konkurencyę miejscową.

Powstanie w r. 1863 na krótko mąci życie ekonomiczne. W r. 1866 nowa kolej żelazna zapewnia Łodzi z jednej strony komunikacyę łatwą, chociaż nie bezpośrednią z Warszawą, a z drugiej strony łączy ją z zagłębiem węglowem Dąbrowy i Śląska pruskiego. Nakoniec w r. 1877 znaczne podwyższenie ceł rosyjskich, utrudniając dowóz wyrobów zagranicznych, skłania wielu przemysłowców niemieckich, osiedlonych nieopodal granicy, do przekroczenia jej i wzniesienia nowych fabryk na terytoryum rosyjskiem. Oczywiście najchętniej przenoszą się na bliską odległość, do miejscowości, w których znajdują współziomków i gdzie mogą mówić rodowitym swym językiem, a więc do Łodzi i jej okolic.

W następstwie tego produkcya roczna, wynosząca w r. 1840 milion rubli, podnosi się w r. 1877 do 17, w 1883 do 40, a w 1897 do 100 milionów rubli.

W 1903 roku 65000 robotników, pracujących w 482 fabrykach, wyrobiło towarów za 125 milionów rubli.

Od r. 1894 do 1901 budżet miejski z 396,000 rub. podniósł się do 1,393,000 rubli.

Następuje kilkoletni okres krytyczny: wojna z Japonią zabrała wiele rąk przemysłowi; klęski w Mandżuryi powodują przygnębienie; wreszcie przychodzą zamieszki rewolucyjne i strajki polityczne.

W r. 1904 liczba fabryk nieco wzrosła, lecz zmniejszyła się liczba robotników, a wartość produkcyi spadła do 99 milionów rubli. W r. 1905 zniżyła się jeszcze do 83 milionów: dopiero niedawno wrócił spokój, a z nim praca natężona.

Dziś, po włączeniu różnych przedmieść, miasto liczy 450000 mieszkańców; ludność jego robotnicza można liczyć na 250000. Wytwórczość podskoczyła do 200,000,000 rubli.

Rok 1909 był szczególnie pomyślny. Fabryki w liczbie 550, wcale nie próżnowały.

Do największych liczyć można w produkcyi bawełnianej: Poznańskiego, którego zakłady zajmują razem 120 hektarów i mają 7000 robotników, Scheiblera z 8000 robotników, Heinzla i Kunitzera—5000, Geyera—3800; w produkcyi lnianej Allart Rousseau (francuz)—1800, Silberstein—1400, Richter—1000 i t. d.

(c. d. n.)

*) Z części tego lasu utworzono park miejski, który dotąd istnieje, ale w zaniedbaniu, spowodowanem jego odległością od centrum miasta. Od 1840 roku nic w tym kierunku nie zrobiono.

ZYGZAKI.

Niejednokrotnie pisaliśmy już, że olbrzymie domy łódzkie, dające po kilka lub kilkanaście tysięcy rocznie dochodu, nie posiadają motorów do pompowania wody, a za siłę pociągową używa się w tym wypadku stróża.

Właściciel domu wynajmuje lokal za bajońskie sumy «z wodą», tymczasem stróż dopomina się potem zapłaty „za kręcenie."

Jest to zwykłe oszustwo właścicieli domów, którzy powinni się znaleźć na ławie oskarżonych.

Ta orgia tych prawem zasłaniających się kieszonkowych rabusiów do porządku musi zostać doprowadzona.

Wyzyskują oni nietylko lokatora, ale i t. zw. rządcę domu i stróża.

Mamy dziś w kronice piękną sprawę. Sędzia II rewiru za pobieranie z wymuszaniem za meldunki skazał rządcę na półtora miesiąca aresztu.

Biorąc sprawę psychologicznie, to razem z rządcą potrzeba byłoby skazać i właściciela domu.

Bo proszę sobie wystawić, jak to się godzi właściciel z rządcą:

— Będę płacił ci 3 ruble na miesiąc.

— Co? trzy ruble... Przecież za taką sumę nie mogę tyle czynności prowadzić. Meldunki, pamiętanie o czystości podwórza, ogólny dozór.

— A dochody — woła właściciel. Same meldunki co ci dadzą... a przy kontrakcie najmu mieszkań porękawiczne...

I oto rezultat tych nieprawych dochodów, tego porękawicznego! Rządca poszedł do więzienia, a gospodarz wolny.

Ze stróżem ta sama umowa. Dają mu cztery ruble tygodniowo (to już wysokie wynagrodzenie, jeden bowiem z gospodarzy na ul. Wesołej płaci po 1 rb. 50 kop. miesięcznie) za to stróż musi oświecać własną naftą schody i bramę, kupować miotły, oraz ciągnąć wodę dla mieszkańców trzypiętrowej kamienicy z trzypiętrowemi oficynami.

Nic dziwnego, że przy tej pracy stróż się zerwie, zachoruje i często umrze, pozostawiając dzieci na łasce Opatrzności.

Nadmieniamy, że na wypadek choroby z wysiłku pracy stróż powinien pozwać właściciela domu do sądu, w razie śmierci zaś żona powinna się zwracać przeciwko takim właścicielom domów tamże o dożywotnią rentę.

Prócz tego radni miasta, magistrat i Towarzystwo hygieniczne muszą wniknąć w tę sprawę i raz na zawsze ją uregulować...

Magistrat łódzki w kłopocie.

Od roku 1831 mieliśmy w Królestwie rozmaite władze prawodawcze i ustawodawcze: dość przytoczyć byłe komisye rządowe, byłą radę administracyjną, były komitet urządzający,

a prócz tego rozkazy namiestnika i ponad to ukazy cesarskie, nie mówiąc o rozmaitych cyrkularzach, od ministeryalnych aż do gubernatorskich.

Skutkiem tego powstała w sprawach administracyjnych zwłaszcza gmatwanina, w której urzędnik, pracą korespondencyjną obarczony, niezawsze łatwo się oryentuje.

Tem tylko możemy sobie tłumaczyć, że Magistrat łódzki, nie mając nigdy monopolu na rzeźnię, oddał jednak monopol taki w dzierżawę Towarzystwu akcyjnemu rzeźni miejskich w Cesarstwie, reprezentowanemu przez p. Jelińskiego. Prawda, że Magistrat był upoważniony do tego kroku przez swoją zwierzchność, mianowicie przez rząd gubernialny piotrkowski, który, mając w swym składzie i radcę prawnego, dostarczał rękojmi, że kontrakt będzie oparty na podstawie legalnej... Wystawienie rzeźni na Bałutach łamie ów monopol fikcyjny i dzierżawcy monopolu występują do Magistratu z pretensyami o wynagrodzenie szkód, jakie im zrządzi rzeźnia konkurencyjna.

Generał-gubernator warszawski, o którego ta sprawa się oparła, zażądał co do niej opinii prokuratoryi Królestwa Polskiego. Opinia wypadła niepomyślnie dla Magistratu. Miasta w Królestwie nigdy nie miały monopolu na ubój bydła. Postanowienia, jakie zapadły w tej sprawie, monopolu takiego bądź nie nadawały, bądź nawet nie mogły nadawać.

Tak więc p. Jeliński ma najzupełniejsze widoki wygranej, roszcząc pretensye o to, że mu oddano monopol nieistniejący.

Na kontrakcie figurują między innemi podpisy radnych miejskich: Juliusza Kanitzera i Ignacego Poznańskiego.

(h)

Stowarzyszenie właścicieli nieruchomości miasta Łodzi.

Stowarzyszenie właścicieli nieruchomości m. Łodzi ukończyło sprawozdanie za rok ubiegły 1909/10, z którego okazuje się, że doprowadzono do skutku wiele projektów, zainicyowanych w r. 1908, mianowicie:

1) Zarząd Stowarzyszenia chcąc przeciwdziałać spekulacyi ze strony Tow. Dessauskiego, które chciało zawładnąć gazownią, po wyekspirowaniu koncesyi w 1909 roku zwołał nadzwyczajne zebranie obywateli, wzywając ich, aby stanęli do konkurencyi ze wzmiankowanem Towarzystwem, ażeby gazownia pozostała w ręku rdzennych obywateli miasta i eksploatowali ją z jednej strony z korzyścią dla kasy miejskiej, z drugiej dla obywateli. Kładziono nacisk na to, aby przy eksploatacyi nie powodowano się spekulacyą i chęcią wyłącznych zysków, lecz po przyzwoitem oprocentowaniu kapitału, użyto przewyżki na fundusz użyteczności publicznej.

Z inicyatywy Stowarzyszenia utworzyło się konsorcyum, które, stanąwszy do konkurencyi z poprzednimi posiadaczami gazowni, złożyło najwyższą ofertę, przyrzekając kasie miejskiej w ciągu dziesięcioletniej dzierżawy 975,000 rb., i zobowiązując się wybudować wodną gazownię za 400 tysięcy rubli; koncesyę władze centralne udzieliły na imię pięciu obywateli z konsorcyum, z warunkiem płacenia rubli 107 tysięcy rocznej dzierżawy.

Stosunek zysków unormowano w sposób następujący: z brutto dochodu, jaki będzie osiągnięty z dzierżawy gazowni po potrąceniu: 1) 107 tysięcy rubli raty dzierżawnej, 2) amortyzacyi sumy 400,000 wyłożonej na budowę nowej gazowni, 3) 10 proc. na kapitał rezerwowy, 4) 10 proc. na wypadki losowe, 5) 8 proc. dywidendy, 6) 1 proc. z kapitału zakładowego dla zarządu, reszta podzielona zostanie w ten sposób: a) 25 proc. jako superdywidenda dla akcyonaryuszów; b) 75 proc. na szpitale miejskie; 10 proc. przeznaczone na wypadki losowe, gdyby nie zdarzyły się, zostaną przyłączone do kapitału szpitalnego. W ten sposób podług rachunku prawdopodobieństwa, około 50,000 rb. rocznie przypadnie na budowę szpitala dla miasta, a przez lat 10 urośnie ½ miliona rubli.

2) Utworzono na zasadzie udziałów od 50 do 300 rb. Tow. asenizacyjne „Sanitas", mając na celu eksploatacyę wywózki śmieci i nieczystości z miasta.

Dziś Łódź posiada swoją obywatelską asenizacyę, własne place potrzebne dla celów Towarzystwa. W ten sposób zapobieżono spekulacyi i syndykatom asenizacyjnym.

3) Zorganizowana przy Stowarzyszeniu sekcya asekuracyjna zwróciła się do prywatnych Towarzystw i do zarządu wzajemnych ubezpieczeń dla Królestwa Polskiego, proponując zniżenie składek, które w porównaniu z taryfą miasta Warszawy są dla Łodzi niezmiernie wysokie, gdyż jakkolwiek warunki bezpieczeństwa od ognia w Łodzi i w Warszawie są te same, Łódź płaci od tysiąca rb. 2 kop. 30, a Warszawa kop. 75. Prywatne Towarzystwa na propozycyę sekcyi odpowiedziały odmownie, zasłaniając się konwencyą, nie dozwalającą żadnemu Towarzystwu robić ustępstw.

Na skutek interwencyi władz Towarzystwa kredytowego m. Łodzi, związek wzajemnego ubezpieczenia w Moskwie, zgadzając się na przyjęcie do ubezpieczenia nieruchomości łódzkich obciążonych pożyczką Tow. kredytowego m. Łodzi, zniżył składkę dla domów mieszkalnych w Łodzi o 25 proc., zamiast rb. 2 kop. 30 od 1,000 rubli, obywatele płacą rb. 1 kop. 75. Inne Towarzystwa asekuracyjne czuły się zniewolonemi do obniżenia składek od 15 do 20 proc., celem wytrzymania konkurencyi ze związkiem moskiewskim, a zarząd wzajemnych ubezpieczeń w Królestwie Polskiem przedstawił do ministeryum projekt znacznego obniżenia składek.

Na skutek starań i zabiegów Stowarzyszenia właścicieli nieruchomości, tabela potrącań podatkowych na obecne pięciolecie (1909—1913) została powiększona dla Łodzi od 2 do 5 procentów w porównaniu z takąż tabelą poprzedniego pięciolecia.

Dzięki temu obecnie ogół właścicieli nieruchomości płaci o 30,000 rubli mniej podatku skarbowego, co ma znaczny wpływ na podatki miejskie.

Jak wiadomo, w komisyi finansowej Dumy państwowej rozpatrywano kwestyę zrównania Królestwa Polskiego z Cesarstwem pod względem opodatkowania nieruchomości, wynoszącego w Cesarstwie 6, a w Królestwie Polskiem 10% z netto dochodów, jak również z zwolnienie od opodatkowania maszyn fabrycznych.

Wysłano do posłów naszych w Petersburgu operat, który deputaci z grona Stowarzyszenia i fabrykantów zawieźli i osobiście interweniowali u władz centralnych.

Starania posłów Królestwa Polskiego zyskały aprobatę w Dumie państwowej. W zasadzie zgodzono się na to, aby z wprowadzeniem samorządu w Królestwie Polskiem podatek podymny w miastach Królestwa był zrównany z Cesarstwem, opodatkowanie zaś maszyn już zrównano z zasadami w Cesarstwie Rosyjskiem obowiązującemi.

Prócz tego zarząd Stowarzyszenia zwrócił się do magistratu o połączenie ulicy Spacerowej z Nowo-Spacerową, o uporządkowanie tej ostatniej, o zaprowadzenie oświetlenia elektrycznego na ulicach miasta, o zmuszenie Tow. tramwajowego do zaprowadzenia komunikacyi ze stacyą Łódź—kaliska, która to kwestya jest na dobrej drodze i t. d.

Smutnym jest objaw, że z 4,000 właścicieli domów w Łodzi zadeklarowało płacić jako członkowie Stowarzyszenia około tysiąca składkę roczną od 4 do 10 rubli, przyczem wielu zalega w opłacie tych składek rok i dłużej, tak, iż zaległości wynoszą po dzień dzisiejszy przeszło 5,000 rubli. Byt Stowarzyszenia jest zagrożony.

Zarząd, powołując się na swą działalność, odwołuje się do lepiej myślących obywateli, aby wpłynęli na zalegających spółtowarzyszów w sprawie uiszczania składek. Wstydem byłoby, ażeby obywatele półmilionowego miasta, gdzie pobieranie jest wysokie komorne, nie mogli utrzymać Stowarzyszenia kosztem 4 do 10 rubli rocznie. Należy pamiętać, że Łódź znajduje się w przededniu samorządu miejskiego, a wszędzie Stowarzyszenie właścicieli nieruchomości nadaje dyrektywę samorządowi, a więc należy skupić się około swego gniazda. Wiele pożytecznych rzeczy dla miasta stworzyć jeszcze można.

Na porządku dziennym stoi budowa koszar dla wojska, uregulowanie kwestyi kwaterunku i podwód—są to bolączki naszych obywateli, które usunąć należy.

Znakomitą tę działalność Stowarzyszenia właścicieli nieruchomości powinny jeszcze uwieńczyć:

1) Utrzymanie czystości we własnych domach.

2) Urządzenie lepszych mieszkań dla stróżów.

3) Zaprowadzenie motorów do ciągnięcia wody do rezerwoarów.

4) Unormowanie procentowe, które dom powinien przynosić.

Będzie to największy i najpotrzebniejszy wynalazek dla dzielnej działalności właścicieli domów łódzkich! (a)

WIADOMOŚCI KOŚCIELNE.

(h) **Procesya Bożego Ciała.** Dziś, jako w oktawę Bożego Ciała, po raz pierwszy z kościoła św. Anny wyjdzie procesya na ulice miasta. Procesya rozpocznie się o godzinie 6½ wieczorem.

Dziś od rana przystąpiono do ubierania wielu domów i dekorowania ulic.

Dla utrzymania porządku mają wystąpić członkowie czynni IV i V oddziałów straży ogniowej ochotniczej.

(x) **Uroczystość Serca Jezusowego.** W dniu jutrzejszym, jako w pierwszy piątek po oktawie Bożego Ciała, przypada doroczna kościelna uroczystość Serca Jezusowego; z tej racyi w kościele św. Krzyża odprawione będzie w dniu jutrzejszym o godzinie 9-ej rano uroczyste solenne nabożeństwo na intencyę bractwa Żywego Różańca.

Papież Pius X.

Dziś przypada 75 rocznica urodzin papieża Piusa X, którą kościół obchodzi uroczyście przez solenne nabożeństwa.

Kongres stowarzyszeń rolniczych.

We wrześniu r. b. odbędzie się podczas wystawy w Brukseli pierwszy międzynarodowy kongres stowarzyszeń rolniczych i demografii rolnej. Wskutek zaproszenia ze strony komitetu organizacyjnego powstał komitet propagandy kongresu dla ziem polskich, do którego składu weszli pp.: prof. Bujak, dr. Caro, dr. Adam Krzyżanowski, Edward Maurizio, dr. Prażmowski i dr. Raczyński z Krakowa, dr. Paygert, dr. Rylski i poseł Stefczyk ze Lwowa; Bądzyński, Dzierzbicki, Gościcki, Kiniorski i Komierowski z Warszawy; Chrzanowski z Siedlec; Pluciński, ks. Wawrzyniak i Jan Żółtowski z Poznania. Komitetowi przewodniczy hr. Tarnowski, prezes Towarzystwa rolniczego krakowskiego. Siedziba komitetu; Kraków (Plac Szczepański № 8), Towarzystwo rolnicze.

Utworzony w ten sposób komitet zajął się przygotowaniem szeregu referatów, dających obraz rozwoju i działalności organizacyi rolni-

czych na ziemiach polskich. Referaty będą odczytane na posiedzeniach, oraz wydrukowane w pracach kongresu, który będzie trwał przez 4 dni, t. j. od dnia 19 do 22 września włącznie. Członkiem kongresu może zostać każdy za opłatą wkładki 15 franków. Członkowie mają prawo udziału w posiedzeniach, przyjęciach i wycieczkach, bezpłatny wstęp na wystawę przez czas trwania kongresu, wreszcie prawo do zniżki biletów na kolejach belgijskich. Wszelkich informacyi udziela komitet: Kraków (plac Szczepański № 8), Towarzystwo rolnicze krakowskie.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Ratysława. Jutro Bratomiła.

KRONIKA.

(x) „Confetti". „Rozwój" wystąpił stanowczo przeciwko «confetti», jako naleciałości nietylko nieestetycznej, ale wprost barbarzyńskiej, bezmyślnej, idyotycznej...

Rzucanie w twarz nawet różnokolorowych papierków polskiej kobiecie, okazuje pewne lekceważenie, dlatego zaznaczamy, że „Rozwój" od dzisiaj nie będzie reklamował żadnej zabawy, której inicyatorzy wprowadzą do programu niespodzianek barbarzyńską naleciałość «confetti»

(x) **Nabożeństwo.** Jutro, t. j. 3 b. m., w kościele Dobrego Pasterza, na Bałutach, odpust Najsłodszego Serca Jezusowego; suma rozpocznie się o godz. 11 rano, nieszpory o pół do 7.

(—) **Rozwód.** Rada lekarska opracowała wnioski o powodach do rozwodu, podlegających kompetencyi rady, uznając, że powodami do rozwodu są: niezdolność jednego z małżonków do współżycia małżeńskiego, okrucieństwo w postępowaniu, choroba umysłowa i syfilis.

(—) **O zmianę prawa.** Osobna komisya rozpoznaje sprawę o możliwości zastosowania względem kraju Nadbałtyckiego i Królestwa Polskiego księgi V projektu kodeksu cywilnego.

(a) **Bawełna.** Prezes komitetu bawełnianego przy giełdzie moskiewskiej zakomunikował łódzkiemu komitetowi giełdowemu, że wyniki kwestyonaryusza, dotyczącego ilości bawełny, znajdującej się na składach w Moskwie i w drodze dla okręgu moskiewskiego po dzień 14 maja r. b. wyrażają się w cyfrach następujących:

Na składach w Moskwie: bawełny z nasion amerykańskich sprzedanej—10,359 bel, niesprzedanej—27,433 bel, z nasion miejscowych sprzedanej—3,532 bele, niesprzedanej—4,807 bel, razem na składach w Moskwie z nasion amerykańskich i miejscowych—46,131 bel.

W drodze dla okręgu moskiewskiego: z nasion amerykańskich niesprzedanej—3,189 bel, z nasion miejscowych niesprzedanej—4,682 bele, razem w drodze amerykańskiej i miejscowej bawełny—7,871 bel.

Ogólna ilość zapasów bawełny na składach w Moskwie i drodze: niesprzedanej 40,111 bel, sprzedanej 13,891 bel, razem 54,002 bele.

Z liczby 31 firm, prowadzących handel bawełną, do których zwrócono się z kwestyonaryuszem, odpowiedziało 18 firm.

Dane statystyczne bawełny w fabrykach moskiewskich po dzień 14 maja r. b. przedstawiają się, jak następuje:

Według otrzymanych po dzień powyższy odpowiedzi, w składach fabrycznych znajdowało się: bawełny rosyjskiej z nasion amerykańskich 279,926 bel, bawełny rosyjskiej z miejscowych i perskich 65,735 bel, bawełny amerykańskiej 69,134 bele, egipskiej 12,122 bele, indyjskiej 4,586 bel.

Odpowiedzi otrzymano od 52 fabryk okręgu centralnego; 19 fabryk nie nadesłało odpowiedzi.

(h) **Za meldunek — więzienie.** Stanisława Grabowskiego, rządcę domu pod № 111 przy ul. Cegielnianej skazał sędzia pokoju II rewiru m. Łodzi na półtora miesiąca więzienia za wymuszanie łapówek od lokatorów przy każdem meldowaniu.

Haracz pobierany przez p. Grabowskiego, wynosił po 50 kop. Bywają rządcy skromniejsi: kontentują się datkiem 10-o lub 15 o kopiejkowym. Bywają i bardziej wymagający, którzy sobie ustanowili taksę 1 rubla za meldunek. Bezprawne to zdzierstwo szuka usprawiedliwienia z jednej strony w ogólnem rozpowszechnieniu łapownictwa i rzadko zdarzających się karach, a z drugiej — zbyt nizkiem wynagrodzeniu pobieranem od właścicieli domów za prowadzenie ksiąg meldunkowych.

Gdyby nawet lokatorzy zamożniejsi uwzględniali tę ostatnią okoliczność, to w każdym razie przeciwko zdzierstwu nieumiarkowanemu lub stosowanemu do ludzi bardzo ubogich należy występować na drodze sądowej, a wtedy nadmierny apetyt na łatwe dochody będzie powściągany obawą odpowiedzialności surowej.

(a) **Zjazd przedstawicieli Stowarzyszeń spożywczych** w Królestwie Polskiem, odbędzie się w Warszawie dnia 6-go b. m. i trwać będzie 3 dni.

Program zjazdu obejmuje: 1) sprawozdanie z działalności biura informacyjnego, zorganizowanego na zasadzie postanowienia pierwszego zjazdu 1908 roku; 2) teraźniejszy stan Stowarzyszeń spożywczych w kraju i ich bilans za 1909 rok.; 3) sprawozdanie ze sprawdzenia działalności Towarzystw dokonanego w 1909 — 1910 r.; 4) organizacya Stowarzyszeń spożywczych; 5) pośrednictwo w pracy buchalterów i pracowniczek w Stowarzyszeniach spożywczych; 6) wspólny zakup towarów i utworzenie składu centralnego; 7) organizacya kursów dla pracowników Stowarzyszeń; 8) sprzedaż na kredyt i jego warunki; 9) rozdział czystego zysku; 10) wydawnictwa podręczników i broszur popularnych o działalności kooperatyw.

Na zjeździe wygłoszone będą odczyty z dziedziny towaroznawstwa, buchalteryi i administracyi w Stow. spożywczych.

W sali zjazdu rozmieszczone będą wzory towarów i hurtowe ich ceny, falsyfikaty towarów i fabrykaty Towarzystw wytwórczych, pragnących nawiązać stosunki ze Stowarzyszeniami spożywczemi.

Uczestnicy zjazdu zwiedzić mają młyn parowy, fabryki mydła i inne zakłady przemysłowe.

(a) **Towarzystwo entomologów łódzkich** zwołuje w sobotę, d. 4 b. m., o godz. 8 wieczorem, w sali przy księgarni Pommera i Sp. (Piotrkowska 71) nadzwyczajne zebranie członków. Porządek dzienny obejmuje: rozpatrzenie gotowych artykułów do czasopisma „Entomolog polski", ułożenie programu pisma, ustalenie ilości wychodzących egzemplarzy corocznie i ceny prenumeracyjnej, oznaczenie terminu rozpoczęcia wydawnictwa itp., sprawa wzięcia udziału w wystawie przyrodniczej w Warszawie i sprawy bieżące.

(a) **Nowa instytucya.** Z dniem 1 lipca r. b. otwarty będzie z inicyatywy grona lekarzy tutejszych zakład dla rozpoznawania chorób za pomocą promieni Roentgena.

(h) **Ze Stowarzyszenia majstrów fabrycznych gub. piotrkowskiej.** W sobotę o godzinie 8 ej wieczorem w lokalu Stowarzyszenia majstrów fabrycznych gubernii piotrkowskiej odbędzie się posiedzenie zarządu ze współudziałem członków Stowarzyszenia. Na zebraniu tem inżynier Dominikiewicz będzie miał pogadankę «O początkach życia».

(—) **Parcelacya.** Spółka Ziemieńska Kujawsko-Dobrzyńska we Włocławku nabyła z majątku Rusinowo pod Rypinem dwa folwarki Ławę i Podole na parcelacyę.

Folwarki te posiadają ziemię pszenną, łąki i torf, odległe o wiorstę od Rypina i 5 wiorst od cukrowni Ostrowice.

(—) **Na stacyach kolei** warsz.-wiedeńskiej wprowadzono przesyłanie wraz z towarem kwitów bagażowych na bagaż-towar w komunikacyi miejscowej. Warunki tej przesyłki zawarte są w ogłoszeniach, wywieszonych na stacyach przy kasach bagażowych na widocznych i dostępnych dla publiczności miejscach.

(a) **Przyjazd kupców.** W tych dniach przybyło do Łodzi sporo kupców moskiewskich, w celu zakupu towarów zarówno wełnianych, jak i bawełnianych.

(a) **Dobre wróżby.** Z rożnych stron Cesarstwa otrzymano wiadomości, że stan urodzajów zapowiada się bardzo pomyślnie. Wpłynie to niezawodnie na energię odbiorczą mas i odbije się dodatnio na stosunkach handlowo-przemysłowych.

(a) **Socyal-syoniści** Ukończono śledztwo w sprawie aresztowanych 11 osób, które należały do organizacyi socyal-syonistów i odbywały zebrania w lokalu przy Pasażu Szulca № 4. Akta sprawy przesłano władzom sądowym.

(h) **Domy drewniane** jedno i dwupiętrowe budują się gorączkowo na krańcach miasta, na Bałutach, Radogoszczu, Żubardziu, Chojnach, Koziнach, za cmentarzami i na Widzewie. Domy te stawiane są nader blizko jeden drugiego, więc w razie pożaru, szczególnie w nocy, mogą być bardzo smutne następstwa. Nawet przy najpomyślniejszych warunkach, mieszkańcy tych domów mogą stracić całe mienie, tembardziej, że w okolicach tych brak zupełnie wody dla straży ogniowej.

Należałoby zawczasu pomyśleć o urządzeniu stacyj wodnych i rozpatrzeniu dokładnem dróg dojazdowych do tych stacyj.

(a) **W sprawie żebractwa.** Policmajster miasta Łodzi rozesłał do komisarzy cyrkułowych okólnik, opiewający, że w ostatnich czasach żebractwo w Łodzi doszło do niezwykłych rozmiarów.

Ukrócić należy trzy kategorye żebraków: dorosłych próżniaków, gromadzących się w różnych dzielnicach, grupy podrostków, oblegających wejście do cukierni, mleczarni i t. p. zakładów, wreszcie trzecią — pijaków, którzy nawiedzają różne sklepy i mieszkania prywatne, domagając się następnie jałmużny, a w razie odmowy grożą zemstą.

Wobec tego policmajster m. Łodzi poleca komisarzom cyrkułowym, ażeby z osobami, trudniącemi się żebractwem, postępowali według prawa, a niezależnie od tego przedsięwzięli środki w celu ukrócenia tej plagi miejskiej.

(—) **Przeciwko zwyżce cen cukru.** Rada państwa uchwaliła ustawę tymczasową (obowiązującą do września 1912 roku), nadającą rządowi prawo zwalniania od cła cukru zagranicznego w razie podrożenia cen cukru na rynkach wewnętrznych w Petersburgu, Moskwie, Odesie, Kijowie, Warszawie i Charkowie. Jednocześnie minister skarbu będzie miał prawo niezwracania akcyzy za cukier rosyjski, wywożony za granicę. Za podrożenie będzie uważanem podniesienie cen więcej niż o 20 kop. na pudzie cukru po nad ustanowioną normę maksymalną (ta norma obecnie wynosi na giełdzie kijowskiej 4 rb. 20 kop. za pud). Ponieważ ceny na cukier w Kijowie wciąż rosły, rząd zezwolił na wypuszczenie w obieg stopniowo 71 milionów pudów z zapasów; ale gdy mimo to ceny cukru wciąż miały tendencyę wzrostu, rząd uciekł się do wydania powyższej osobnej ustawy przeciw podwyżce cen cukru. Ustawa, uchwalona w brzmieniu, przyjętem przez Radę państwa, nie dotyczy cen cukru, wywożonego do Persyi i Finlandyi. Ustawa także wymierzona jest przeciw podwyższeniu cen rafinady.

(a) **W sprawie utworzenia posady oberpolicmajstra m. Łodzi** zwołane dziś zostały w rządzie gubernialnym piotrkowskim specyalne narady z udziałem przedstawicieli władz administracyjno-policyjnych. Na posiedzenie to udał się dziś o godz. 6 min. 50 rano policmajster m. Łodzi podpułkownik Riezanow.

(a) **Z fabryk pluszu.** Tkacze zarobni, biorący towar od fabrykantów pluszu, grożą strajkiem, z powodu odmowy podwyższenia płacy zarobkowej.

(x) **Bez wody.** Stróż domu przy ul. Zawadzkiej № 24, pompując do rezerwoaru wodę dla olbrzymiego domu, wskutek przeziębienia się przy tej czynności, zachorował obłożnie.

Właściciel domu nie najął drugiego do tej czynności.

Dom cały bez wody, a ponieważ w domu są wygódki, proszę sobie wystawić, jak tam wyglądają mieszkania.

Czyby ze względów hygienicznych nie raczyła miejska komisya sanitarna zwrócić uwagi na podobnych właścicieli domów.

(a) **Krwotok?** Dziś rano rozeszła się pogłoska o pobiciu żony znanego fabrykanta, p. U. K., zamieszkałego w domu przy ulicy Piotrkowskiej. Do chorej żony p. K. wezwano karetkę Pogotowia z całym aparatem ratunkowym.

Plenipotent fabrykanta K. zgłosił się do redakcyi „Rozwoju", prosząc, ażeby o zajściu nie pisać. Na zapytanie, co właściwie zaszło, plenipotent oświadczył, że był to tylko zwykły krwotok; a gdy odpowiedziano mu, że pisma z zasady nie

notują drobiazgów, rzekł, że o całem tem zajściu „nie potrzebuje nic wiedzieć", a przyszedł jedynie na skutek prośby p. K.

(h) **Z sądu okręgowego.** Dnia 23 września 1909 roku w fabryce Tow. akcyjnego K. Scheiblera podczas zakładania wału zawaliło się rusztowanie z którego spadło 12 robotników i odnieśli oni rany.

Kierujący robotami, jak również eksperci dowodzili, że rusztowanie było ustawione prawidłowo, że deski były zdrowe i tylko pękła deska sękata, czego przewidzieć nie mogli ani monter ani inżynier.

Prokurator z temi poglądami nie zgodził się i prosił o ukaranie winnych.

Sąd po naradzie skazał inżyniera Suskiego i montera Paswińskiego po 3 tygodnie bezwzględnego aresztu.

— Tenże sąd rozpatrywał sprawę Michaliny Rytter, którą mąż oskarżył o fałszywą denuncyację jakoby on chciał ją otruć. Z powodu tej denuncyacyi Rytter był aresztowany, lecz dla braku dowodów uwolniony. Wczoraj podczas sprawy świadkowie niekorzystnie zeznawali o Rytterze i sąd uwolnił żonę jego od odpowiedzialności sądowej.

(a) **Liczba inwentarza żywego** w obrębie powiatu łódzkiego wynosi z górą 6 tysięcy sztuk, mianowicie: koni około 2 tys., krów 3,200, resztę stanowią woły, jałowizna, owce i trzoda chlewna. Inwentarz ten przedstawia wartość około 400 tys. rb.

(p) **Pogotowie ratunkowe** wczoraj wzywano pomiędzy innemi do następujących wypadków:

— Ogólnemu osłabieniu uległy cztery osoby, z których jedną odwieziono do szpitala Aleksandra, jedną do mieszkania na ul. Konstantynowską.

— Na ul. Cegielnianej nr. 37 Abram Spiewak, ślusarz, lat 18, odniósł okaleczenie prawej nogi z powodu upadku na nią żelaza podczas pracy.

— Na ul. Południowej nr. 5 Chaim Kapłon, syn robotnika, lat 13, stłuczonem szkłem wypadkowo poprzecinał arterye u lewej nogi. Na przechodzącą służącą Hindę Radzinowicz, lat 17, około domu nr. 88 przy ul. Piotrkowskiej spadł oberwany gzems i zranił jej głowę.

— Na ul. Łagiewnickiej nr 25 wskutek eksplozyi benzynowej maszynki, zapaliła się odzież na Chai Pergament, handlarce, lat 30. Pomimo, iż domownicy ogień ugasili momentalnie, oparzenie okazało się jednak silne i odwieziono ją do szpitala Poznańskich na kuracyę.

*

(a) **Pożar** zniszczył onegdaj stodołę, w części napełnioną słomą i sianem i dwie szopy włościanina, Józefa Kucięby, we wsi Zdziechów Stary, gm. Babice. Przybyli na ratunek włościanie ograniczyli ogień, iż mimo silnego wiatru nie mógł się rozszerzyć. Budynki spalone były ubezpieczone we wzajemnem Tow. ubezpieczeń Królestwa Polskiego na sumę 250 rb. Przyczyna pożaru niewiadoma.

(a) **Epizootya.** W Łasku grasuje śród bydła rogatego i trzody chlewnej jaszczur. Władze zarządziły środki celem stłumienia zarazy.

RAUTY i ZABAWY.

(x) **Zabawa w lesie.** W niedzielę, dnia 12 go czerwca T-wo zwolenników rozwoju fizycznego urządza wycieczkę do lasu w Gałkówku, gdzie odbędzie się zabawa urozmaicona ćwiczeniami gimnastycznemi, grami sportowemi; będzie również śpiew, muzyka i tańce. Bufet na miejscu.

Wyjazd z Łodzi fabrycznej nastąpi o godzinie 8 m. 20 r., powrót o g. 10 w. specyalnie zamówionemi wagonami.

Bilety można nabywać codziennie od 8 ej do 10 ej wieczorem, w lokalu Towarzystwa (Nawrot № 23).

Z WARSZAWY.

* Przyjęcie pielgrzymów.

Wczoraj już podaliśmy wzmiankę o przyjęciu 200 pielgrzymów z Rusi w Warszawie. Dziś dodajemy garść dalszych szczegółów o przyjęciu tej pielgrzymki.

Po nabożeństwie w kościele św. Barbary, część udała się na miasto «zobaczyć Warszawę», o godz. 6 wieczorem wszyscy pielgrzymi zgromadzili się na olbrzymim dziedzińcu gmachów podominikańskich. Tu zastawiono dla nich stoły. Częstowano mięsem (dar Zgromadzenia rzeźników), wędlinami (od Zgromadzenia wędliniarzy), chlebem (dar kilku piekarń). Po posiłku pielgrzymi pokrzepili się piwem (dar browaru Tow. «Haberbusch i Schiele», Czyżewicza i Domańskiego), wodą z winem i t. d.

Jadło i napoje rozdawała młodzież, wśród której wielką gościnność i zabiegliwość ujawniały panie. Obowiązki gospodarzy zaś pełnili pod przewodnictwem p. Kobyleckiego pp.: dr. Al. Zawadzki, Fr. Gromko, Gawłowicz, Pomiński, Karpinski i t. d. Gdy ukończono posiłek, na zaimprowizowaną mównicę wszedł prezes, p. Kobylecki i w serdecznych słowach powitał tych, co zdala przybyli, by Królowej naszej hołd złożyć.

Przemawiał jeszcze p. E. Szymanowski, potem ks. Bączkowski z Rożyna, brat przewodnika pielgrzymki, w krótkich słowach dziękował za gościnność. „Czem wam za to odpłacimy, czem podziękujemy! Czemże wam odpłacić możemy? Modlitwą".

Chóry Towarzystwa muzycznego wykonały szereg pieśni. Zapadł wieczór. Scichł gwar. Zapalono światła wokół figury Matki Boskiej. Po modlitwie pielgrzymi udali się na spoczynek.

*

Wśród przyjezdnych większość włada poprawnie czystą mową polską; sporo osób wyraża się z akcentem rusińskim, jest i garstka żmudzinów.

*

Wczorajszy dzień był dla pielgrzymów przebywających w Warszawie ostatnim i spędzili go podług następującego programu:

O godz. pół do 9 Msza św. w Katedrze, później zwiedzono miasto i wiele kościołów; następnie odbył się posiłek i odpoczynek w gmachu podominikańskim przy śpiewie dziewcząt; o godzinie 4 pielgrzymi udali się na nieszpory do kościoła św. Marcina.

Po nieszporach goście zabrali swoje rzeczy, poczem warszawienie odprowadzili ich do kościoła św. Floryana, przed którym nastąpiło pożegnanie.

Z KRÓLESTWA.

Wybory T. K. Z. w Piotrkowie. Wybory w Piotrkowie zgromadziły względnie znaczną liczbę, gdyż aż 79 stowarzyszonych.

Powołano ponownie na prezesa dyrekcyi szczegółowej, p. Zygmunta Płonczyńskiego.

Na radców komitetu wybrano ponownie p. Bolesława Trepkę z Niw i Edmundowa;

na radcę dyrekcyi głównej wybrano ponownie p. Janusza Szwejcera z Bartoszówki;

na radcę dyrekcyi szczegółowej: prezesa Zygmunta Płonczyńskiego z Paskrzyna, Andrzeja Biesiekierskiego z Woli Makowej, Walentego Radoszewskiego ze Swierzyn i Tadeusza Chwaliboga ze Skąpej;

na zastępców: do komitetu—p. Tytusa Wilskiego, właściciela dóbr Wołowice, Wola, Wilkowice i Mała Wola;

do dyrekcyi głównej—p. Józefa Makólskiego z Kamiennej;

do dyrekcyi szczegółowej: 1) Eugeniusza Łempickiego z Woli Grabinej i 2) Aleksandra Pułaskiego z Łubjatowa i Zakrzewa;

na prezesa przyszłych wyborów Karola hr. Raczyńskiego z Dąbrówna i Lusłowic;

na zastępcę prezesa przyszłych wyborów p. Kazimierza Tymowskiego z Kobiel Wielkich.

(—) **Ropa naftowa w Białymstoku.** Do jednej z gazet żydowskich donoszą z Białegostoku: „Z pod domu przy ul. Kupieckiej zaczęło tryskać źródło nafty. Trwa to już cały tydzień. Odkrycie tego źródła wywołało wielkie zainteresowanie w mieście.

Także ciekawa historya (?)

Ostatnia poczta.

— Dzisiaj na Węgrzech odbywają się wybory w 337 okręgach. W 226 tych okręgach wybierano posłów, sprzyjających dualizmowi.

— Poseł turecki w Atenach telegrafuje do Porty: Venizelos zawiadomił konsulów mocarstw, opiekujących się Kretą, że mahometanie będą dopuszczeni do zgromadzenia narodowego bez składania przysięgi. Mahometanie sędziowie, ani urzędnicy nie spotykają żadnych przeszkód w pełnieniu swoich obowiązków.

— W ostatnich czasach zauważono gromadne wychodźtwo polskich robotników górniczych z westfalskiego okręgu przemysłowego do Francyi. Okazało się, że przyczyną wychodźtwa było werbowanie robotników polskich do kopalń węgli ks. Czartoryskiego w departamencie Calais. Istotnie znalazło tam zarobek kilkaset górników. Skorzystali z tego oszuści i zaczęli namawiać górników polskich do wychodźtwa, zapewniając im wyjednanie posady w kopalniach ks. Czartoryskiego, o ile zapłacą agentowi sumę żądaną. Górnicy płacili chętnie i opuszczali dotychczasowe posady. Dopiero po przyjeździe do Francyi przekonali się, że padli ofiarą oszustów. Z powodu tego zawodu kilkaset rodzin polskich wpadło w nędzę.

— Rząd serbski otrzymał zawiadomienie urzędowe, że Czarnogórze w sierpniu r. b. będzie ogłoszone jako królestwo. Wszystkie mocarstwa zgodziły się na to.

— Sąd wojenny w Petersburgu wydał wyrok w sprawie 63-ch bandytów, którzy popełnili 33 zbrojne rabunki, i skazał 29 na karę śmierci, 7 na roboty ciężkie, 8 na roty aresztanckie, 5 na więzienie, 1 na kolonię poprawczą, a 13 uniewinnił.

— W warsztatach przytułków żydowskich w Odesie rewizya senatorska znalazła 6,000 arszynów płótna, oszczędzonego przy wykonywaniu obstalunku dla intendentury.

— Do «Corr. Bureau» donoszą z Serajewa: Wczoraj cesarz Franciszek Józef przyjmował deputacyę duchowieństwa wszystkich wyznań, urzędników zarządu kraju, burmistrza na czele rady miejskiej, przedstawicieli izby handlowej serbsko-prawosławnej, mahometańskiej i katolickiej, którzy wygłosili mowy powitalne do cesarza. W odpowiedzi cesarz dziękował za wyrażone uczucia i zapewnił, że dąży do obrony dobrobytu ludności. Następnie cesarz przyjął konsulów zagranicznych, oficerów i przedstawicieli przemysłu.

— Donoszą z Berlina: Kanclerz złożył wizytę ministrowi Di San Giuliano. Wizyta trwała długo.

— Piszą z Teheranu: Szerzy się agitacya przeciw Sepechdarowi. Przewidują upadek jego gabinetu.

TELEGRAMY.

Saloniki, 1 czerwca (Wł.) „Journal Salonic" donosi, że ks. Castrioli w towarzystwie dwóch oficerów hiszpańskich przez Nowy Bazar udał się do Albanii, aby objąć dowództwo nad powstańcami.

Saloniki, 1 czerwca (Wł.) Komitet młodoturecki otrzymał wiadomość z Koni, że zgłosiło się 50,000 ochotników; gotowych do chwycenia za broń w razie wojny z Grecyą.

Wiedeń, 1 czerwca (Wł.) Pierwszy dzień wyborów do sejmu budapeszteńskiego przyniósł stronnictwu rządowemu wielkie zwycięstwo.

Większość dualistyczna jest już dzisiaj zapewniona. Podczas wyborów w wielu miejscowościach doszło do krwawych starć. W Porpa wysadzono dynamitem w powietrze dom kandydata rządowego.

Wiedeń, 1 czerwca. (P.) Telegrafują z Serajewa: Z rozkazu cesarza uwolniono 200 więźniów przedterminowo. Wśród ułaskawionych jest 31 dezerterów i 6 osób skazanych za zdradę państwową.

Serajewo, 1 czerwca. (Wł.) Po przeglądzie wojsk, młodzież szkolna Serajewa urządziła manifestacyę cesarzowi. Tysiące dziatwy, przy dźwiękach muzyki, przedefilowały przed Franciszkiem Józefem z okrzykiem: «Żiwio!» Cesarz był głęboko wzruszony. Uroczystość zakończono odśpiewaniem hymnu narodowego przez 200 dziewcząt i chłopców.

Wiedeń, 1 czerwca. (Wł.) Zgodnie z postanowieniami kół poselskich wybitnych parlamentów świata, deputowani izby wiedeńskiej projektują ze swojej strony także wysłanie adresu do Dumy państwowej z protestem przeciwko wcieleniu Finlandyi do Rosyi.

Berlin, 1 czerwca. (Wł.) Cały Berlin zaalarmowany został dzisiaj sensacyjną wiadomością o rzuceniu bomby na następcę tronu w chwili, gdy powracał z wiosennego przeglądu załogi wojskowej Berlina.

Istotnie ktoś z przechodniów rzucił w stro-

nę następcy tronu jakiś przedmiot, który jednak nie eksplodował.

Dochodzenie policyjne ustaliło, że żyd rosyjski, Eierweiss, cierpiący na rozstrój umysłowy, rzucił na następcę tronu starą blaszankę, napełnioną grochem. Eierweiss cierpi na manię wielkości i zdaje mu się, że jest terorystą.

Kraków, 1 czerwca (Wł.) W Akademii sztuk pięknych skradziono cenny starodawny gobelin, przedstawiający „Porwanie sabinek“, a oceniony na 10,000 koron.

Kraków, 1 czerwca (Wł.) Na dworcu kolejowym w Boguminie w miejscu ustępowem w d. 25 maja znaleziono pakiet, zawierający 3,000 rubli. Dotychczas nie zgłosił się właściciel pakietu.

Kraków, 1 czerwca. (P.) Bawi tu wycieczka włościan z Królestwa Polskiego, która powraca z Czech i Morawii.

Londyn, 1 czerwca (Wł.) Były prezydent Stanów Zjednoczonych, Teodor Roosevelt został w dniu wczorajszym mianowany honorowym obywatelem miasta Londynu. Wręczenie dyplomu odbyło się w Guildhall'u, a wręczył go przyjacielowi.Anglii lord-major stolicy. Roosevelt udał się w tym celu, wraz z małżonką, w karecie urzędowej do lorda-majora. Ruch kołowy na przestrzeni pomiędzy ambasadą amerykańską a City został wstrzymany. Dyplom podano Rooseveltowi w złotej kasetce. Po ceremonii odbyło się śniadanie w mieszkaniu lorda-majora, na które zaproszono kilkadziesiąt wybitnych osobistości urzędowych.

Berlin, 1 czerwca. (P.) Włoski minister spraw zagranicznych, Di san Guliano, dzisiaj o godzinie 8-ej zrana odjechał z Berlina. Wczoraj wieczorem miał on znowu długą konferencyę z kanclerzem Bethmanem Hollwegiem i ministrem spraw zagranicznych Schoenem.

Kolonia, 1 czerwca (Wł.) „Koelnische Ztg“. krytykuje w ostrych i szorstkich wyrazach ostatni Papieża List Pasterski, który jaskrawo odbija od współcześnie czującej epoki. Dziennik wzywa Watykan, aby Listy Pasterskie przystosowywał bardziej do dzisiejszych obyczajów.

Bóness (Szkocya), 1 czerwca. (P.) W hrabstwie Linlithgow w przemyśle leśnym wywiązało się starcie strajkujących robotników z niestrajkującymi, oraz policyą. Strajkujący odsunęli policyę i wypędzili niestrajkujących robotników kijami. 50 osób zostało dość ciężko pokaleczonych.

New-York, 1 czerwca. (P.) W kołach rządowych mówią: Albo Meksyk, albo Stany Zjednoczone Ameryki Północnej obejmą wkrótce protektorat nad Nicaraguą, niema bowiem innego wyjścia z obecnej sytuacyi.

New-York, 1 czerwca (Wł.) Straszliwe śnieżyce nawiedziły stany zachodnie Meksyku. W okolicach Guerrera odczuto silne trzęsienie ziemi.

Paryż, 1 czerwca (Wł.) Prezydent Republiki Fallieres przyjmował dzisiaj przebywającego w Paryżu króla Grecyi.

Paryż, 1 czerwca (Wł) Izba poselska wybrała dziś ponownie Brissona prezydentem izby. Wybór dzisiejszy jest tymczasowy, ale niewątpliwie przy ostatecznej decyzyi, będzie zatwierdzony.

Berlin, 1 czerwca (Wł.) Dziś runął mur świeżo budowanego domu. Jeden robotnik zabity, czterech ciężko rannych.

Warszawa, 2 czerwca. (P.) Zamierzony w czerwcu zjazd bractw zachodnio rosyjskich w Chełmie, odłożono bez określenia czasu.

W obecności konsula angielskiego otwarto warszawski oddział izby handlowej rosyjsko-angielskiej.

Posłano telegraficznie izbie handlowej angielskiej wyrażenie współczucia z powodu śmierci króla Edwarda.

Petersburg, 2 czerwca. (P.) Rada miejska, roztrząsnąwszy kwestyę wynagrodzenia członków komisyj wykonawczych, w pierwszem głosowaniu odjęła wynagrodzenie prezydującym i członkom komisyj: szpitalnej, sanitarnej i oświetlenia, wypowiedziała się zaś za pozostawieniem wynagrodzenia komisyom: taksacyjnej, tramwajowej i wodociągowej.

Gdy przyszło do balotowania cyfry wynagrodzenia, odrzucano wszystkie cyfry, wreszcie przyjęto projekt jednego z głosujących, aby udzielać po rublu rocznie każdemu z członków.

Berlin, 2 czerwca. (P.) Belgijska para królewska wyjechała do Brukseli.

Z ostatniej chwili.

Berlin, 2 czerwca. (Wł.) Pogłoski o ustąpieniu Bethmanna Hollwega w związku z odrzuceniem jego projektu reformy wyborczej nie mają żadnej podstawy. W kołach dobrze poinformowanych zaprzeczają, że dążeniem rządu było od początku pokierowanie tak sprawami reformy, aby przy zachowaniu pozorów swoich dobrych chęci, zrzucić z siebie odpowiedzialność za pogrzebanie reformy w izbie posłów. Rząd będzie prowadził politykę zwłoki, pragnąc opóźnić jaknajbardziej wprowadzenie reformy wyborczej.

Berlin, 2 czerwca. (Wł.) Wielkie wrażenie wywołała tutaj wiadomość, że Mahmud Szefket pasza otrzymał oprócz teki ministeryum wojny, także tekę ministeryum marynarki. W tutejszych kołach dyplomatycznych uważają połączenie tych dwóch ministeryów w jednej ręce za dowód, że Turcya liczy się na seryo z możliwością wojny.

Berlin, 2 czerwca. (Wł.) Rzekomego sprawcę wczorajszego zamachu na następcę tronu, żyda Eierweisa umieszczono w domu waryatów. Eierweis cierpi na obłęd religijny. W zeszłym miesiącu strzelał z nienabitego rewolweru do jednego z członków loży wyznaniowej.

Ateny, 2 czerwca. (Wł.) Niektóre sfery szerzą na Krecie agitacyę, podburzając kreteńczyków do przeszkodzenia wylądowaniu wojsk mocarstw opiekuńczych.

Wrocław, 2 czerwca. (Wł.) Wczoraj odbyło się tutaj olbrzymie zgromadzenie socyalistów pod gołem niebem; uchwalono prowadzić walkę do ostatecznych granic o reformę wyborczą.

Policya trzymała się na uboczu, wskutek czego nie było żadnych zaburzeń.

Berlin, 2 czerwca. (Wł.) Dziś rano odjechała stąd belgijska para królewska, żegnana na dworcu przez cesarzową i następcę tronu. Cesarz nie był obecny z powodu choroby.

Berlin, 2 czerwca. (Wł.) Dziś rano odbył się tu start sześciodniowego wyścigu samochodów o nagrodę ks. Henryka. Startowało 121 samochodów.

Berlin, 2 czerwca. (Wł.) Zebranie organizacyi, tworzącego się związku narodowego, odbędzie się w nadchodzącą niedzielę.

Odpowiedzi Redakcyi.

Prenumeratorowi Na praktykę leśną w Królestwie nie przyjmują. Może gdzie w lasach prywatnych w Cesarstwie. Zato są liczne szkoły t. zw. konduktorów leśnych, w których przyjmują uczni z 3-klasowem wykształceniem. Jedna z takich szkół znajduje się pod Petersburgiem w Lisinie.

— Państwo Augustostwo Olszewscy złożyli łaskawie Rb. 100 na rzecz O. Ł. Towarzystwa Opieki Szkolnej, za co przyjemnie nam wyrazić szanownym ofiarodawcom serdeczne podziękowanie.

Zarząd O. Ł. T. O. S.

1254

Za spokój duszy
s † p.
Z Pakulskich Anieli Przybyłowej
odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Krzyża dnia 3 czerwca o godzinie 9½ rano, na które krewnych i życzliwych zapraszają
DZIECI.
1728

OFIARY.

Na szkołę rzemiosł
(przy ul. Wodnej).
Dla uczczenia drogiej pamięci rodziców w rocznicę śmierci 5 rb.

Na Pogotowie ratunkowe.
Z powodu sprzeczki, jako kara 50 kop.

Na budowę kościoła św. Stanisława Kostki.
W rocznicę śmierci F. T. 50 kop.

Dla najbiedniejszych.
(Do uznania redakcyi).
W rocznicę śmierci F. T. 50 kop.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

Stacyi centralnej K. E. Ł.

Data.	Barometr sprowadzony do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %	Kierunek i siła wiatru	Uwagi
1/VI 1 pp.	743.2	+23.0	58	Pd W 2	Z dnia 1/VI Temperatura max.+23.8° C. min.+11.0° C. Opadu 0.0
1/VI 9 w.	742.1	+16.5	88	Pn W 1	
2/VI 7 r.	744.1	+19.7	64	Pd W 2	

KRYNICA Pensyonat Hydropatyczny **D-ra EBERSA**
zupełnie odnowiony będzie prowadzony obecnie we własnym zarządzie. Kuchnia pod dozorem lekarskim. Stała opieka 3 lekarzy. Park własny, tennis, zabawy. Telefon międzymiastowy. Ceny pensyon od 7 kor. Prospekty na żądanie. 1486 Adres: Dr. Ebers, Krynica

Pasta „CAMELIA“
usuwa **Piegi, Pryszcze, Wągry, Opaleniznę**
Składy: Warszawa: L. Spiess i Syn i H. Welt.
Łódź: L. Spiess i Syn i A. Lipiński.
Żądać wszędzie. 1026d15

Pracownia Gorsetów „MARTY“
ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA № 130, parter, m. 14.
POLECA:
Gorsety wykonane według najnowszych modeli paryskich od najskromniejszych do najwytworniejszych z materyałów krajowych i zagranicznych — cenach odumiarkowanych.
1303r

Instytut języków nowożytnych D-ra Kummera
Najznakomitszy i największy zakład w miejscu dla nauki języków.
Piotrkowska 16. **Południowa 3.**
Zapisy na rozpoczynające się wkrótce **nowe wykłady** języków nowożytnych na warunkach dogodnych przyjmowane są do dnia 8-go czerwca. Ażeby zaś wszystkim tym, którzy życzą uczęszczać na takowe, dać sposobność poznania metody, zastosowanej w wyżej wymienionym instytucie, udzielane będą **bezpłatne** i do niczego nie obowiązujące 1656
Lekcye próbne
w dniach następnych:

		polski	rosyjski	niemiecki	angielski	francuski
Dla Pań	początkujących	w czwart. 6-7	w środę 6-7	w środę 6-7	w środę 6-7	w ponied. 2-3
	zaawansowan.	w sobotę 5-6	w sobotę 6-7	w czwart. 5-6	w sobotę 6-7	w środę 2-3
Dla Panów	początkujących	w sobotę 7-8	w środę 8-9	w czwart. 6-7	w środę 7-8	we wtorek 2-3
	zaawansowan.	w środę 7-8	w sobotę 8-9	w sobotę 7-8	w sobotę 8-9	w czwart. 2-3

Zapisy po odbytych lekcyach próbnych przyjmuje oraz **informacyi udziela kancelarya instytutu.**

Wyższa Szkoła Kroju i Szycia p. f. „Józefina“.

Kursy wyższe i niższe. Najnowszy system kroju angielskiego, francuskiego i berlińskiego. — Moja długoletnia praktyka daje mi możność wyuczania kroju i szycia sumiennie i gruntownie. Przy szkole duża pracownia sukien, gdzie uczenice nabierają wprawy i gustu. Szkoła odznaczoną została na wystawie srebrnym medalem.

Po ukończeniu kursu uczenice otrzymują patenty cechowe lub prywatne.

Piotrkowska № 23. 1951r

W IV-o klasowej Szkole Filologicznej J. RADWANSKIEGO

w Łodzi, Cegielniana № 11,

egzaminy przedwakacyjne dla kandydatów nowych zaczną się dnia 6 czerwca r. b., o godzinie 9 rano. 1500-6

Zarząd Drogi Żelaznej Warsz.-Wied.

ogłasza, iż na mocy 84-go artykułu Ogólnej Ustawy dróg żel., na stacyi towarowej Łódź-Kaliska, w dniu 27 maja (9 czerwca) 1910 r., o godzinie 10-ej zrana, odbędzie się sprzedaż z licytacyi partyi siana prasowanego wagi 763 pudów z przesyłki, wysłanej przez Bachnina, na okaziciela ze stacyi Sołtanowka do Łodzi Kal. za frachtem № 2085, obciążonej zaliczeniem w sumie 123 rb.

O ile w pierwszym terminie licytacya nie dojdzie do skutku, powtórny termin naznacza się w dniu 29 maja (11 czerwca) 1910 r., o 10-ej zrana. 1696-1

Ogród Majstrów Tkackich.

Czwartek, dnia 2-go czerwca 1910 r.

Wieczór Walców.

Z poważaniem

A. BÖHME.

1692

Zgromadzenie Starszych Tkaczy w Łodzi

podaje niniejszem do wiadomości, że w poniedziałek, dnia 6 czerwca r. b., o godzinie 6-ej po poł., w sali domu majstrów tkackich, odbędzie się

Walne Zebranie

zwołane w drugim terminie, na którem ma być zatwierdzone oddanie w dzierżawę starego domu majstrów, jak również placu narożnego, położonego przy zbiegu ulic Piotrkowskiej i Przejazd, z prawem wzniesienia na tym placu budynków.

Zebranie będzie ważne bez względu na liczbę zebranych członków. 1732 3

ZAGRANICZNE PASZPORTY!!

W wyrabianiu zagranicznych paszportów

oraz załatwianiu wszelkich czynności w tym zakresie, pośredniczy na mocy plenipotencyi: **D. Krugman**, Andrzeja № 38, m. 7. 1566·5·3

Mleczarnia w Ogrodzie

wejście bezpłatne — poleca codziennie: zsiadłe mleko z kartoflami, kawę, herbatę i t. p. **Obiady** prywatne od godz. 12-ej do 3 po poł. — „ZAGON“, Piotrkowska 103, skład masła i produktów wiejskich, przejście przez podwórze. 1730

NAUCZYCIELKA

rosyanka z patentem i kilkoletnią praktyką poszukuje lekcyi rosyjskiego, geografii, historyi — na pensyi lub w szkole prywatnej męskiej. Adres: Płock, Dobrzyńska № 11 m 1. 1666—7—2

Jest do sprzedania w Zduńskiej-Woli

Dom o 20 pokojach

ogród zadrzewiony, 7 mórg gruntu. Cena 11,000 rb. Wiadomość: Przędzalniana 18, m. 14, zastać: od 8-ej do 10-ej rano i wieczór 1736—3—1

Młody inteligentny

pracownik handlowy

poszukuje zaraz posady kasyera, magazyniera lub inkasenta. Na żądanie może złożyć kilkaset rubli kaucyi lub poważne referencye. Łaskawe oferty pod „J. K.“ w „Rozwoju“. 1724—3—1

Adam Wozdecki

Adwokat przysięgły

Obrońca konsystorski

Warszawa 1668·6

ul. Szopena № 17.

Sprawy spadkowe i rozwodowe.

Uzyskawszy pozwolenie od Władzy, zawiadamiam Szanownych Rodziców i Opiekunów, że w 7mio klas. **Zakładzie naukowym** po ś. p **Julii Jezierskiej** egzaminy przedwakacyjne dla nowowstępujących uczenic do klas przygotowawczych oraz do 6-ciu klas włącznie rozpoczęte d. 1-go czerwca r. b. Kancelarya szkoły otwarta od godziny 9 ej rano do 2½ po południu. Kierowniczka **Marya Pruszyńska.** 1684·3·1

Zakład Fryzyerski

dobrze prosperujący, w dobrym punkcie bez konkurencyi, w każdym czasie do sprzedania z powodu wyjazdu za przystępną cenę w Kaliszu ul. Nowo-Ogrodowska Nr. 15. Wiadomość u właściciela W. Grudzińskiego. 1716—3—1

Letnie mieszkania

w lesie przy kolejce Sulejowskiej, przystanek Murowaniec

Wiadomość: Psarski p Sulejów. 1720—3—1

DROBNE OGŁOSZENIA.

AAAA! Biuro Rościszewskiej Przejazd 14, poleca: nauczycielki i nauczycieli na miesiące letnie i na stałe, freblanki, bony, ochroniarki, gospodynie, francuzki i niemki. 3126—4—4

A. W dwóch dniach muszę sprzedać tanio, aby zaraz: stół, krzesła, komodę, szafę, łóżka, materace, otomanę, tremo, biurko, zegar, obrazy. Główna 9—2. 3388—1

Człowiek w sile wieku, mówiący i piszący po polsku i po niemiecku, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Oferty w Administracyi „Rozwoju“ pod literami S. G. 3357—2—1

Do sprzedania budka z urządzeniem w dobrym punkcie. Przejazd 66. 3360—3—1

Do sprzedania piwiarnia z powodu zmiany interesu. Ulica Sosnowa № 14 3355—3—1

Do sprzedania szafa. Wiadomość ulica Ludwiki № 11 m. 34 7—9 wieczorem. 3346—3—2

Do sprzedania warsztat kowalski. Ulica Przędzalniana 24. 3313—3—3

Do sprzedania sklep spożywczy w dobrym punkcie na dobrych warunkach. Wiadomość Zakątna nr. 43, Czerny. 3315—3—2

Do sprzedania sklep kolonialno dystrybucyjny, oddzielnie zaś dwa bilardy. Nowo-Zarzewska № 36. 3199—3cs2

Filia piekarska do sprzedania z powodu wyjazdu. Składowa 16. 3312—3—3

Fortepianista poszukuje zajęcia do bioskopu lub w jakiem innem miejscu; może wyjechać. Piotrkowska 192 m. 10. 3364·3·1

Filia rzeźnicka z pieczywem w dobrym punkcie tanio do sprzedania. Kątna 24 3386.3 1

Gramofon nowy, olbrzymi, 40 płyt sprzedam za bezcen. — Pańska 93—26 3324—3—2

Gruntu cztery morgi, uprawnego, graniczącego z Grodziskiem, obok will, przy drodze królewskiej, w suchem wysokiem położeniu, tanio do sprzedania. Wiadomość: Mikołajewska № 40 m. 6. 3333—2—2

Gospodyni w średnim wieku, energiczna, z dobremi świadectwami (gotowanie, prasowanie, marynaty, gospodarstwo mleczne) poszukuje miejsca na wyjazd. Łaskawe oferty w Administracyi „Rozwoju“ pod M. 3281—2c2

Jest do sprzedania cztery i pół morgi ziemi z wszystkiemi zasiewami i zabudowaniami. Wieś Stare Łagiewniki. Bliższa wiadomość w Łodzi, ul. Grabowa 28. A. Król. 3337—3—2

Jest do sprzedania rower mało używany z powodu nagłego wyjazdu. Widzewska 7, Wiadomość u stróża. 3285—3—3

Jest do sprzedania kostyum płócienny jasny. Długa № 45, w sklepie. 3363—1

Kucharka potrzebna, uczciwa, porządna, z dobremi świadectwami. Wiadomość ul. Łąkowa nr. 32 3345—3cs2

Kostyum damski popielaty tanio do sprzedania. Dzielna 40 m. 1 3247—3—3

Ludzie starzy, niezdolni do pracy, znajdą korzystne zajęcie Biuro gazet, Piotrkowska 19. 3314—2·2

Letnie mieszkanie w Mrodze Dolnej pod Rogowem. Dwa pokoje tanio do odstąpienia. Mogą być oddzielnie. Wiadomość Zakątna 61 w fabryce. 3365—2·1

Mężczyzna 23 letni, chrześcijanin, z 4-ro klasowem wykształceniem, ładny charakter pisma, poszukuje odpowiedniego zajęcia. Łaskawe oferty do Administracyi „Rozwoju“ pod „Adoptowany“. 3293—3—2

Młody człowiek, lat 26, poszukuje posady ekspedyenta, włada trzema językami. Adres: Widzewska № 82, w stolarni. 3300—3.2

Na majątek wartości rb. 12,000 w Koluszkach potrzebne 3000 na hypotekę. Oferty w Admin. „Rozwoju“ pod „3000“. 3393—1

Potrzebny zaraz subjekt fryzyerski do zakładu fryzyerskiego L. Borkowskiego w Pabianicach 3253—2—1

Potrzebny uczeń do zakładu fryzyerskiego. Południowa 24. 3391—1

Potrzebny czeladnik krawiecki, Andrzeja 7 m. 32, Kolubiński. 3389—1

Poszukuję posady maszynisty do maszyn parowych lub kondensacyjnych. Łaskawe zaofiarowanie proszę nadesłać do Administracyi „Rozwoju“, Przejazd nr. 8, dla J. S. 3379—3—1

Potrzebny tokarz na transmisyjne roboty. Kijowska 12. 3382

Piwiarnia do sprzedania zaraz w dobrym punkcie. Wiadomość: ul. Piotrkowska 285 m. 17. 3377—2—1

Pokój umeblowany zaraz do wynajęcia. Wiadomość na miejscu: Orla № 17. 3381—3—1

Potrzebna zdolna podręczna. Ul. Mikołajewska № 29, m. 25. 3387—2—1

Poszukuję posady woźnego do biura, sądu lub banku. Łaskawe zaofiarowania do Administracyi „Rozwoju“ dla J S. 3378 3·1

Potrzebne zdolne panny i uczenice do szycia. Andrzeja 43. 3320—2—2

Potrzebna do cukierni ekspedyentka, pożądane, aby była obznajmiona z szyciem i prowadzeniem domowego gospodarstwa. Piotrkowska 17, cukiernia O. Guhla. 3317—2—2

Potrzebny korepetytor, student klasy 5-ej, do Lutomierska. Zgłaszać się w Łodzi na Radwańską № 71 do P. Woskowicza. 3305—3·3

Panienka z kaucyą poszukuje miejsca kasyerki. Łaskawe oferty Zachodnia 37 m 3 3347—5—2

Potrzebna zdolna prasowaczka. Piotrkowska 118, pralnia 3342c3s2

Pokoje umeblowane frontowe w ładnym punkcie i domu, z całodziennem utrzymaniem zaraz do wynajęcia, Dzielna № 40 m. 1. 3245—3—3

Pokój umeblowany kawalerski zaraz do wynajęcia Widzewska 108—16 front. 3294—2-2

Potrzebny czeladnik krawiecki. Mikołajewska 53 m. 16. 3301—3—3

Potrzebny jest 16 letni chłopiec do sprzątania i posług w kantorze. Adres: Bracia Bukiet, Benedykta 7. 3284—3-3

Potrzebna panienka rzetelna do piwiarni. Grabowa 31. 3371—3—1

Potrzebna starsza panna oraz zdolne zaraz do szycia. Konfekcya damska G. Alter, Piotrkowska 63. 3359—3.1

Pralnia do sprzedania z powodu zmiany interesu. Ulica Brzezińska № 37. 3366—3—1

Potrzebny czeladnik do reparacyi studni i na wodociągową robotę. Ulica Ludwiki (Luizy) nr. 20. 3354—1

Pokój dwuokienny w pięknem mieszkaniu zaraz do wynajęcia. Juliusza 42 front, pierwsze piętro. 3368—3sp1

Piekarnia prawidłowa jest zaraz do sprzedania. Targowa 52 u Lisieckiego. 3372—3—1

Przybłąkał się pies buldog młody. Odebrać można: ul. Konstantynowska 21. 3383-2-1

Sprzedam dorożkę z koniem. Cegielniana Nr. 109 3392—1

Szafy dystrybucyjno-kolonialne są zaraz do sprzedania. Targowa 52 u Lisieckiego. 3373·3·1

Student uniwersytetu poszukuje lekcyi. Wiadomość w „Rozwoju“. 3358—3.—1

Służący-inkasent człowiek silny z kaucyą 100 rb. potrzebny. „Ekonomja“, Piotrkowska 7. 3367—3—1

Sprzedam meble z kilku pokojów: kredens, 2 stoły, biurko, komoda, szafa do rzeczy, bieliźniarka i różne drobiazgi. Widzewska 45. 3282—3—3

Sklep spożywczy do sprzedania. Ulica Krutka Franciszkańska № 12. 3304—3—3

Sprzedam magiel. Ulica Ludwiki (Luizy) nr. 11. 3338—4—2

Sprzedam magazyn damskich mód oraz galanteryi na dogodnych warunkach. Ul. Zgierska № 56. 3290—3.—2

Zdolni stolarze i tokarze żelazni, obznajmieni z budową maszyn, są poszukiwani. Mikołajewska nr. 78. 3353—3—2

Zakład pogrzebowy zaraz do sprzedania. Aleksandrowska nr. 50 3277—6—4

Zdolny kowal na lepsze budowlane i ażurowe roboty może się zgłosić. Mikołajewska № 30 Bule. 3291—3—3

Z powodu pozostającego mi krótkiego czasu tanio sprzedam różne meble. Piotrkowska 157, parter lewa oficyna. 2799—13.10

2 magle do sprzedania w dobrym punkcie. Piotrkowska 16. 3341·2 2

2 maszyny męskie i rower prawie nowe tanio do sprzedania Wiadomość ulica Zielona № 24 m. 7. 3361—3—1

2 magle z mieszkaniem do sprzedania. Piotrkowska nr. 79. 3375—2—1

Zagubione dokumenty.

Anna Kliber zgubiła kwit od książeczki legitymacyjnej, wydany z fabryki Szeiblera 3380—1

Józefa Bujzan zgubiła paszport, wydany z gminy Gruszczyce, pow Wojków 3289—3—2

Michał Kaczmarek zgubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Rozenblatta. 3336—3—2

Stępień Władysław zgubił paszport, wydany z gminy Kluki, pow. piotrkowskiego. 3322—3—2

Zaginął paszport na imię Józefa Kowalewskiego, wydany z gm. Widzew, pow. łódzkiego. 3335·3 2

Zaginął kwit od paszportu na imię Heleny Kostrzyckiej, wydany z fabryki Scheiblera 3374

Zaginął kwit od paszportu na imię Władysława Szmalc, wydany z fabryki Kreczmera 3376

Zaginęła karta od paszportu na imię Maryanny Niewiadomskiej, wydana z fabryki Kryglera. 3369—3—1

Zaginęła karta od paszportu na imię Katarzyny Sójki, wydana z fabryki Gustawa Lindenfelda 3370—3—1

Zaginął paszport, wydany z gm. Łuszczyn, powiatu i guberni piotrkowskiej na imię Marcelego Kurzyńskiego. 3362—3—1

Zaginęła ¼ losu 3 klasy loteryi warszawskiej za № 431. Józefa Matuszewska. 3356—1

Zaginął kwit od widu i weksel na rb. 100 na imię Józefa Rasztorfa, wystawiony przez Walentego Cieślaka, kwit wydany z Piotrkowa. 3390—3—1

Zaginął paszport na imię Heleny Kruszewskiej, wydany z gm. Czersk, pow. grójeckiego. 3334·3·2

Zaginął kwit od paszportu na imię Anny Szulc, wydany z fabryki Allart i Rousseau. 3332 3 2

Zaginął kwit od paszportu na imię Anny Gorczyczewskiej, wydany z fabryki Emila Eiserta. 3303—3—3

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Barcińskiego na imię Franciszki Pietrzak. 3327—3—2

Zaginął paszport na imię Antoniny Tyblewskiej, wydany z gminy Pietrkowice, guberni kaliskiej. 3351—3—2

Zaginął bilet wojskowy, wydany na imię Feliksa Sadzińskiego przez naczelnika do spraw wojskowych w Piotrkowie. 3349 3 2

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 145.

Ogólnie znana lecznica chorób zębów

lekarza d-ty H. Pruss.

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu.

Specyalne laboratoryum techniczne do wprawiania sztucznych zębów.

Specyalność: plomby porcelanowe, plomby złote, złote korony, złote mosty (sztuczne zęby bez podniebienia).

Reperacye i przeróbki sztucznych zębów NA POCZEKANIU.

Gabinet prywatny lekarza d-ty H. Pruss znajduje się przy lecznicy.

Uwaga!! Ceny bardzo nizkie! Uwaga!! 42r0

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

Gabinet Roentgenowski i Swiatło-leczniczy

D-rów L. Falka, Z. Golca, St. Jelnickiego

WÓLCZAŃSKA № 36.

Ogólne i pojedyńcze pokoje dla chorych od 2 do 5 rb.; ambulatoryum dla niezamożnych — płaca za poradę 60 kop.

Leczenie promieniami Roentgena, lampą Finsena i Kromayera. Prądy o wysokiem napięciu (Arsonvalizacya). Elektroliza, masaż wibracyjny i leczenie gorącym powietrzem. Kąpiele elektryczne i sinusoidalne. Badanie krwi na syfilis i badanie mamek z wydawaniem świadectw.

Godziny przyjęć od 8—9 r., od 11½—1½ pp. i od 7—8; w niedziele i święta od 8—10 rano i od 12½, do 1½, po południu. 2145r

Centralna klinika chorób zębów i jamy ustnej

w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej № 86, tel. 14-79.

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. Konsultacya bezpłatnie. Wyrwanie zęba 15 kop. Plomba 35 kop. Sztuczny ząb 65 kop. Przeróbka i reperacye sztucznych zębów 50 kop. Przy klinice znajduje się specyalne laboratoryum do wyrobu sztucznych zębów. — Przyjmują tylko skończeni lekarze dentyści. 536d56

Specyalista chorób skórnych, wenerycznych oraz niemocy płciowej

Dr. St. LEWKOWICZ

Leczenie elektrycznością, elektrycznym światłem i masażem wibracyjnym. Zachodnia 33 (obok Lombar. akc.) Przyjmuje od 9—1 i od 6—8 w., w niedziele od 9—3. Dla pań od 5—6 wiecz. 114r

Specyalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych i dróg moczowych

Przyjmuję od godziny 8 — 1-ej w południe i od 4 — 8 wieczorem; w niedziele i święta od 9 — 2 w poł. 149r

Dla pań osobna poczekalnia

Dr. B. Rejt, ulica Srednia № 5.

Dr. med. Aleksander FABIAN

Dyrektor Zakładu leczn. „Chojny" przyjmuje codziennie w Łodzi od 4 — 7 po południu. ul. Rzgowska № 3 (róg Górnego Rynku). 2251r

Choroby nerwowe i wewnętrzne.

Dr. Leyberg

b. długoletni lekarz klinik wiedeńskich ordynuje jako specyal. chorób Wenerycznych, płciowych i skórnych codziennie 8-12; 5—8; panie 12-1. Niedziele i święta tylko przed obiadem. Krótka 5. 1489r

Dr. med. ST. ARONSON

b. asystent prof. berlińskich: Bumma i Dührssena — osiadł w Łodzi. Akuszerya i choroby kobiece. EWANGELICKA № 5. Godz. przyjęcia: 9—10½ rano i od 5—7 pp., w niedziele 11—1. 1218r

Dr. L. PRYBULSKI

CHOROBY SKÓRNE, WŁOSÓW, WENERYCZNE (syfilis) i MOCZOPŁCIOWE (endoskop i cystoskop) i NIEMOCE PŁCIOWE. Ul. Południowa № 2. powrócił. Przyjmuje od godz. 8—1 r. i od 4—8 w., panie od 5—6 po poł. 1420—r—

Specyalista chorób włosów, skórnych (piegi i pryszcze na twarzy) i wenerycznych (syphilis)

Dr. S. SZNITKIND

SREDNIA № 2.

Leczenie elektrycznością, masażem i kosmetyczne. Przyjmuje od 8 do 2 ej po poł. i od 4 do 9 wiecz. 469r

Dr. L. KLACZKIN

Konstantynowska 11.

Syphilis, skórne, wener., choroby dróg moczowych. Przyjm. od 8—1 rano i od 5—8 w., dla dam od 4—5. W niedziele i święta tylko do 1 rano. 746r

Dr I. Lipszyc

choroby dzieci.

Przyjmuje od 8—10 i od 4—6 pp WSCHODNIA № 45. 294

Dr. Bronisław Łuczycki

Andrzeja № 5. 1563

Choroby nerwowe. Przyjmuje do 10 rano i 5—7 pp.

Dr. W. Jasiński powrócił. 1690-3

Piotrkowska 108. Choroby dzieci № tel. 15-01. od 4 do 6 ei.

Dr. A. GROSGLIK

Zielona 5.

Choroby skóry i włosów (usuwanie zbytecznych włosów za pomocą elektrolizy), weneryczne i dróg moczowych. Przyjm. 8½—11½ r. i 6—8 wiecz.; panie 5—6 wiecz. W niedziele i święta od godz. 9 do 12 rano. 1563-d

Pierwsza Chrześcijańska Lecznica chorób zębów i jamy ustnej 2651r

teraz: ulica Piotrkowska 133.

Dr. Jan Caderski

b. asyst. klin. uniwer. warsz. Akuszerya, choroby chirurgiczne i kobiece przyjmuje do 10 r. 4—6 po poł. Ul. Cegielniana 9 m. 4. 1722

Dr. H. Sadkowski

asystent C. W. Uniwersytetu przyjmuje z chorobami wewnętrznemi (spec. żołądka i kiszek). Dzielna № 3. od 5 do 7-ei 2150—r

Dr. F. Klozenberg

DZIELNA 25.

spec. choroby nerwowe (leczenie elektrycznością). Godz. przyjęć 10—11 rano i 5—7 popoł. 1590—6—1

Lekarz-dentysta St. Dąbrowski wyjechał. 1502-6

Dr. Wacław Bernard

przeprowadził się na ulicę BENEDYKTA № 9. Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. (8½—12 r. i 5—7½ pp., panie od 4—5). 1761-r

Dr. Jan Pieniążek

sp. ch. nosa, gardła i uszu przeprowadził się na ulicę Piotrkowską 120. Przyjm. od 11 do 12 w poł., i od 5 do 6½ wiecz., w niedziele i święta od 9½—11 rano. 1350d

Dr. FRANCISZEK KOZIOŁKIEWICZ

(starszy) Telef. 17-14 Piotrkowska 103

Choroby wewnętrzne, dzieci i kobiece. Przyjmuje od 8—11 r. od 5—8 pp. 1426r

Dr. H. Szumacher

choroby weneryczne i skórne Nawrot 2.

przyjmuje od 8—10½ i od 6—8. Po poł., panie od 5—6. W niedziele i święta od 8—1 r. 637r

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe

Dr. Stanisł. Piekarski

PIOTRKOWSKA № 115

Przyjm: od 9—10 rano i od 5—8 wiecz., kobiety od 4—5. 1331—r

Dr. A. S. Tenenbaum

Chor. wewnętrzne i dzieci. Spec. chor. żołądka i kiszek. Wschodnia № 49. przyjm. od 8—10 r. 3—6 po poł. 1253—36—14

Dr. Ark. Goldenberg

ul. Nawrot № 38

róg Widzewskiej. Przyjmuje codziennie do 10 rano i od 4 do 7 po poł. — CHOROBY WEWN., DZIECINNE i KOBIECE. 1812r

Dr. E. Sonnenberg

Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne CEGIELNIANA 14. Od g. 11—1 i 4—7½ w 76r

Dr. M. Papierny

Akuszerya i choroby kobiece, b. ordynator warszaw. uniwersyteckiej kliniki akusz. Przyjmuje od 11 r. i od 4½—6½ po poł. Południowa 23. 485d

Dr. med. Z. Golc

chor. skórne i weneryczne. PIOTRKOWSKA 86 m. 6. 799r

Dr. J. ABRUTIN

KRÓTKA 9.

Specyalność chorób wenerycznych, skórnych i moczopłciowych. Przyjmuje: 8½—11 i od 6—8 po poł.; panie 5—6 po poł., w niedziele 10—1 w poł. 237

Dr. med. St. Bartoszewicz

przyjmuje do g. 10 r. i od 4—7 pp.

Analizy lekarskie

dla celów dyagnostycznych. Zawadzka № 1, d. Scheiblera, tel. 33. 687—12—0

Dr. Rosenblatt

Choroby uszu, gardła i nosa

Piotrkowska 35.

Przyjmuje od 10—11 r. i 5—7 pp., w niedziele od 10—11 r. 1318

Bezpłatne szczepienie OSPY

w ambulatoryum przy szpitalu małż. Poznańskich we wtorki i piątki od g. 12 do 1-ej. 1352-12

Dr. Zofja Garlicka

mieszka obecnie Nawrot 1 (Piotrkowska 126) Telefon 10.14.

Chor. kobiece, Akuszerya 9—10 rano, 4—6 po poł. 1997r

Dr. I. Silberstrom

Ul. Promenada 13 róg Benedykta. Choroby weneryczne (syphilis) i moczopłciowe, skóry i włosów. Radykalne usuwanie zbytecznych włosów. Przyjmuje: 8—11 i 4½—8 w. Panie: 4½—5½ po poł. W niedziele: do 2-ej po poł. 241r

Akuszerka A. Trenkler

Benedykta 10,

przyjmuje panie na słabość, udziela porad, niezamożnym ustępstwa. Dyskrecya ścisła. 12-r-36

Okazyjnie

tanio do odstąpienia ładne Letnie mieszkanie z 2-ch pokojów, kuchni i wygód; lesista miejscowość, woda. Pół godziny od Pabianic. Konie do dyspozycyi. Wiadomość przez portiera Azowsko-Dońskiego Banku. 1676—1

SKLEP GALANTERYJNY

z powodu choroby zaraz do sprzedania. Wiadomość: ulica Dzielna 5. 1670—3—1

Jest do sprzedania 1680-3

Dom murowany

z ogrodem lub bez w Puławach (Nowo - Aleksandrya), przytem plac też do nabycia. Wiadomość: Nowomiejska № 15. Konrowski

Zaginął weksel

in blanco na 160 rb., wystawiony przez Feliksa Nykiel i Wacława Nazdrowicza. Ostrzega się przed nabyciem, gdyż weksel nieważny. 1700—3—1

Do sprzedania

Oficyna drewniana

zawierająca 8 mieszkań z placem w Radogoszczu, ulica Geislera № 9 przy fabryce p. Radkego za 4.800 rb. 1698—2—1

5 H. P.

Motor naftowy pięciokonny w zupełnie dobrym stanie, okazyjnie do sprzedania. Piotrków Towarzystwo Rolnicze. 1726—3—1

DO NABYCIA WSZĘDZIE

NAJLEPSZE MYDŁO do PRANIA JEST MYDŁO NAFCIANE HORDLICZKI i STAMIROWSKIEGO w ŁODZI.

Reprezentant:

E. Bogdański, Dzielna № 30, tel. 11-26.

1646—9

Przewóz ciężarów

oraz dostawę węgla i drzewa opałowego załatwia **Kantor przewozowy** A. NEUMANN, ulica Piotrkowska № 119, tel. 10 53. 1472—6—6

Do pracowni KONFEKCYI DAMSKIEJ WŁ. JANISZEWSKIEJ potrzebne są uzdolnione

staniczarki i spódniczarki.

Ulica Przejazd № 16, I-sze piętro od frontu.

MAGGI^ego bulion w kostkach

daje natychmiast — za zwyczajnem polaniem wrzącą wodą — **filiżankę gotowego najlepszego bulionu.**

Z 1 kostki duża filiżanka za 4 kop.
MAGGIego bulion w kostkach oddaje najświetniejsze usługi przy poprawie smaku większej ilości potraw.
Do nabycia w składach kolonialnych i delikatesów, w składach aptecznych i t. p.
Należy zwracać uwagę na nazwę MAGGI i na

1714-1

BOROXYL

PŁYN — niezawodny środek przeciw wągrom, pryszczom i wszelkim zakażeniom cery.

KREM — dla cery chropowatej i zmarszczonej, od piegów, plam i wszelkich zaczerwienień.

Latem na wsi, w podróży, na wycieczkach i t. p., kiedy skóra podlega szkodl. wpływom słońca, potu i kurzu, **Boroxyl,** znakomicie chroniąc i odświeżając twarz, jest niezbędnym artykułem toalety. (Sprawozdanie klinik d-ra Lustra, Kraków 13/III—1907 r.). Gł. skład apteka Zamenhofa w Warszawie. 1477

WINO S^T RAPHAËL ORYGINALNE TYLKO Z tym ANIOŁEM

STRZEDZ SIĘ PODRABIAŃ SPRZEDAŻ W HANDLACH WIN

1217—50—6

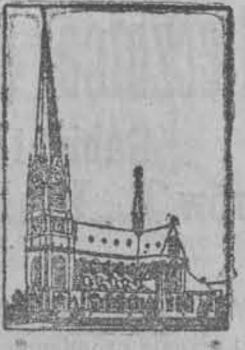

Administracya „Rozwoju" przyjmuje ofiary na budowę kościoła S-go Stanisława Kostki. 623—pr

Do wynajęcia

od 1 lipca r. b. **2 duże frontowe pokoje,** ewentualnie trzeci od podwórza z elektr. oświetleniem, III piętro. Pasaż Meyera № 10. Zapytać stróża 1572 6 6

Kupno i sprzedaż domów, majątków ziemskich, placów, handlów, lokata kapitałów, jak również uskutecznia **dzierżawy** majątków i t. p. W interesach pośredniczę **sumiennie.** Wiadomość: Częstochowa, Kamienna 9, J. Grabski. 1648—3—2

Szkoła Freblowska Maryi Zarzyckiej

MIKOŁAJEWSKA № 22.

Kursy dla freblanek (metodyka, hygiena, przyrodoznawstwo, slöjd, rysunki, śpiew, gimnastyka). Świadectwa poświadczone przez władze rządowe. — Stosownie do życzenia Sz. Rodziców grupa dzieci będzie przechodziła metodę freblow. w języku francuskim z francuzką paryżanką (d'école maternelle).—Zapis kandydatek na freblanki i dzieci codziennie od godz. 11—2 i od 5—7 po poł. do 26 czerwca r. b. — Ferye — lipiec i sierpień. Przy szkole duży ogród. Liczba freblanek i dzieci ograniczona. 1644-3-2

W willach wśród lasu

W suchej uroczej miejscowości, w pobliżu Łodzi, **letnie mieszkania** do wynajęcia i pokoje z utrzymaniem; mleko, produkty, kąpiel rzeczna na miejscu. Wiadomość: Kamienna 22, mieszk. 2 1568—6-6

Pracownia Gorsetów dawniej Mikołajewska 53 **NATALII KĘDZIERSKIEJ** przyjmuje obstalunki i reperacye. 1575 **Piotrkowska 115 m. 6.**

PIXAVON

DZIEGIEĆ DO PIELĘGNOWANIA WŁOSÓW. Na podstawach naukowych rzeczywiście najlepsza metoda do wzmocnienia skóry głowy i włosów. Cena butelki, wystarczającej na kilka miesięcy Rb. 1.50. 1598—8

Dostarczono przeszło 600 sztuk.

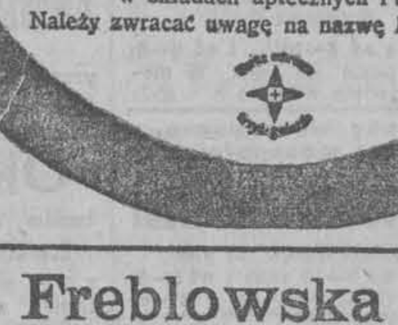

Silniki ropowe „Ursus" stałe i przewoźne, oraz Instalacye o Gazie Ssanym Specyalnej Fabryki Armatur i Motorów w Warszawie poleca wyłączny reprezentant

KAROL SOMYA, Łódź

Piotrkowska 192. 1462c

Parasolki wyprzedaje

w cenie kosztu

Magazyn Galanteryjny

A. SPODENKIEWICZ

KONSTANTYNOWSKA 26.

1551-4

Smaczne i zdrowe Pieczywo

poleca piekarnia

R. TRENKLERA, ul. Cegielniana № 67.

Chleb **na sposób moskiewski** wyrabiany przez specyalistów fachowych. **Czystość i hygiena wypieku gwarantowana.**
Filie: Piotrkowska 116 i Orla 8. 1568·100·85

Kredens dębowy

zdatny również do restauracyi, oraz różne meble używane w dobrym stanie zaraz do sprzedania. Ulica Zielona № 3, I p., m. 2, tylko między 2 a 4. 1652-3-2